

Lucien Engelen (51), directeur van het Radboud REshape & Innovation Center van het Radboudumc in Nijmegen, wil dingen losmaken, met mensen in gesprek komen. Daarbij maakt hij graag gebruik van de nieuwste technologie. "Als je met een Googlebril op door het ziekenhuis loopt, willen veel collega's 'm opzetten, en dan volgt er al snel een gesprek over de mogelijkheden."

Op dit moment testen we Google Glass bij operaties, in de traumahelikopter, ambulance en thuiszorg en bij de huisarts. De bril blijkt ook een uitkomst voor mensen met een visuele beperking. De navigatie loopt als het ware op ooghoogte mee en de audio in de bril kan hen begeleiden. Wij willen nu gaan kijken of die navigatie ook rekening kan houden met bijvoorbeeld een hekje op de stoep.

Als je je realiseert dat de bril die ik uitprobeer een prototype is, en dus kinderziektes heeft, dan vind ik hem nu al fenomenaal. De mogelijkheden zijn legio, de kwaliteit van foto's en video's is uitstekend en ik ben nog geen spraakherkenningspakket tegengekomen dat zó accuraat uitschrijft wat ik dicteer. Maar we blijven wel kritisch, we willen eventuele toegevoegde waarde kunnen aantonen.

Ik verwacht niet dat iedereen straks de hele dag met zo'n bril over straat loopt. Niet omdat het onbetaalbaar zou zijn – ik verwacht dat de huidige prijs van 1500 dollar daalt naar zo'n 300 euro –, maar omdat het wel functioneel moet zijn.

Ik heb met mezelf afgesproken dat ik 'm één dag per week draag. Dat gaat wel ten koste van mijn planning die dag. Want als ik door het Radboud loop, wil iedereen ernaar kijken en 'm even opzetten. Dat is ook onderdeel van wat

'Ik wil deuren openen en mensen verbinden'

ik ermee beoog. Dingen losmaken, met mensen in gesprek komen. Dat helpt ons verder. Technologie is binnen REshape doorgaans een tool, geen doel. Ik gebruik technologie vaak als *Trojan horse*. Met mijn Googlebril kom ik nu overal binnen, eerst gaat het dan over techniek maar na een kwartiertje komt het gesprek bijvoorbeeld al op de uitdagingen waar we voor staan, hoe we patiënten kunnen helpen.

Ik behoor niet tot degenen die roepen dat de hele zorg op z'n kop moet. Van de zorgverlening is 80, misschien wel 90 procent gewoon goed en dat moet zo blijven. Maar ik ben wel iemand die alles wat hij ziet even tegen het licht houdt om te zien of het misschien tóch nog beter kan. Ik vind mezelf niet rusteloos, wél gedreven. Mijn ouders zijn door kanker allebei niet oud geworden. Ik denk dat mij hetzelfde lot zal treffen. Daardoor heb ik altijd het gevoel dat ik tijd tekortkom. Er is nog zo veel te doen.

Ik gooi graag deuren open, probeer mensen te verbinden. De eerste deur die we zes jaar geleden, na mijn aantreden hier, openden, was die naar de patiënt. Want die waren we als het ware kwijtgeraakt. Het Radboudumc had zichzelf, met de beste bedoelingen, als academisch centrum op een eiland geplaatst en de brug opgehaald voor minder uitdagende ziektebeelden.

We zijn gaan kijken hoe we de patiënt tot partner konden maken, hem laten participeren. Want het is zijn ziekte, niet de onze. Daarbij vormt mijn credo 'kennen, kunnen en willen' ons uitgangspunt. Als de patiënt de behandel mogelijkheden niet kent, moet hij

daarvan op de hoogte worden gebracht. Als hij iets niet begrijpt, dan moeten we het hem leren, bijvoorbeeld door middel van een cursus. En hij moet het in de laatste, of eigenlijk de eerste plaats, zelf ook willen. Wat de patiënt wil, kom je alleen te weten door ernaar te vragen. Dat lijkt logisch, maar toch gebeurt het veel te weinig, omdat we er in de zorg van overtuigd zijn dat we dat allemaal wel weten. Ik heb een CLO, een Chief Listening Officer aangesteld, Corine Jansen.

We zitten nu nog in een fase dat de dingen die we kunnen hoge kosten met zich meebrengen. Straks zullen die kosten, ook weer dankzij diezelfde technologie, lager worden. Apparatuur wordt steeds beter en slimmer en onderzoek kan steeds gericht worden uitgevoerd. De rol die de techniek als tool gaat spelen, wordt nog veel groter, de ontwikkelingen gaan steeds sneller. Zo zijn de mensen die Google Glass bedacht hebben, inmiddels alweer bezig met Google-

'Ik heb altijd het gevoel dat ik tijd tekortkom; er is nog zo veel te doen'

Zij heeft dertig jaar mantelzorgervaring als bagage en is iemand die heel goed kan luisteren. Praten, luisteren en betrekken, dáár gaat het om. En om dóen, niet te vergeten. Te veel briljante ideeën verzanden in projecten en trajecten met werkgroepen en stuurgroepen.

Als lid van een ondernemersfamilie ben ik een echte doener. Mijn opa heeft na de oorlog zijn uitvaartonderneming uitgebouwd tot een familiebedrijf met auto's, taxi's, tankstations en later ambulances. Ik werkte tot mijn komst in 2007 in het Radboud in de ambulance wereld. Mijn passie voor de gezondheidszorg dateert deels uit die tijd. En is ook deels te verklaren door wat mijn ouders overkwam toen ze ziek waren. Ik wil graag mijn steentje bijdragen aan duurzame en betaalbare zorg.

contactlenzen. Volgens de Amerikaanse uitvinder Ray Kurzweil zal de wetenschap er rond 2045 in slagen om de mens 'onsterfelijk' te maken. We kunnen onze herseninhoud dan opslaan op een harde schijf en op die manier doorleven, is zijn overtuiging.

Ik weet niet of dát zo is, maar de technologische ontwikkelingen gaan in hoog tempo verder. De vraag zal niet meer zijn wat we kunnen, maar wat we willen. Want is het eigenlijk wel zo wenselijk dat we eeuwig leven? Ik verwacht dat de nabije toekomst de nodige ethische discussies zal brengen. Als mensen me na afloop van een presentatie over dit soort onderwerpen vragen wat hun zoon of dochter later moet worden, antwoord ik 'ethicus'. Ik verwacht namelijk dat dat dé baan van de toekomst wordt."